

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyílttér száma 1 korona.

A közhivatalnoki tisztesség.

Egy sajnálatos eseményből kifolyólag sokat beszélnek mostanában országszerte a magyarországi bürokratikus igazgatásnak hibáiról és pedig a mi legsajnálatosabb a dologban, nem annyira a különböző rendszerek, s nem a rendszerek többé kevésbé előnyös vagy hátrányos jelenségei képezik a vitatkozás vagy a kritika tárgyát, hanem magukat a hivatalokat betöltő tisztviselőket éri a legtöbb célzatosan elröppentett ij mérgezett nyila, maguk a tisztviselők vannak kitéve a többnyire felületes, sokszor egyéni karaktereket, minden esetben pedig hivatalnoki reputációjukat mélyen sértő megjegyzéseknek, besúgásoknak.

Vérében van a magyar embernek, hogy a legkisebb és pedig gyakran csak képzelt szabálytalanság is, mérhetetlen gyanút ébreszt benne, azért aki nálunk közhivatali pályára lép, annak eleve számolnia kell azzal, hogy majdan lesz-e elég ereje esetleg őt is elérő igazságtalan vádakkal, sokszor rágalomokkal szemben fellebbvalói bizalmát megtarthatni, a közvélemény ítélőszéke előtt a maga igazát, egyéni és hivatalnoki tisztességét megvédelmezni s elég erős lesz-e

hivatalnokoskodása alatt kínálkozó ezer féle csábításnak ellent mondani.

Szomorú emléke a multnak, hogy igen sok esetben értek ártatlan közhivatalnokot a gyanúsítás szenzációt keltő rágalmozásai s az amúgy is nehéz megélhetési viszonyokkal küzdő tisztviselő életét az alaptalan meghurczoltatás izgalmi sokszor a kétségbeesésig elkészerítették.

Megrögzött eszméye az a magyar embernek, hogy a közhivatalnok, ki ügyét, baját intézni, igazgatni hivatva van, nem barátja neki, nem jóakarója, hanem — a milyen az állása — vagy eszköz a többség kezében az ő zsarolására, vagy szolgálja neki, a ki úgy köteles csinálni mindent, a mint ő kívánja, sőt parancsolja; — mert hisz szolgálja neki, hiszen ő fizeti.

Ha már most egy ilyen hivatali teendővel és a közönség szeszélyeit lelkiismeretes tevékenységével kielégíteni iparkodó agyon-zaklatott közhivatalnok a társadalomban pozíciót, a közügyek társadalmi intézésében értelmiségéhez mért helyet és jogot is kíván szerezni, és ha önzetlen munkásságáért elismerés is környékezi, sőt — ami aztán nagy ritkaság — némi népszerűsége is van kilátása, az oly hivatalnokot szem-

ben támadni nem lehetvén, felsőbb helyeken denuntálja alattomos módon akár a kenyér, akár más rút indulatokból fakadó irigység; meggyengíteni iparkodva azt a bizalmat, melyre minden tisztességes hivatalnok legbüszkébb és a melyet kiérdemelni nehéz küzdelmek árán lehet, különösen ebben a mai korban, a melyben nem hisz senki senkinek.

Minden tisztviselő egyaránt ki van téve nálunk annak, hogy önző érdekek szolgálatában álló egyének, vagy a sajtónak az a töredéke, mely csak a szenzációk hajhászásával tudja ideig-óráig tartó existenciáját biztosítani — nevét és becsületét pellengére állítják s mit sem törődnek azután azzal, hogy az így meghurczolt ártatlan ember, család apa, örökre lehetetlenné van téve úgy hivatásában, mint a társadalomban, melynek eddig kedvelt hasznos és tevékeny tagja volt.

Nem akarunk magával azzal a konkrét esettel foglalkozni, mely most a közhivatalnoki tisztesség kérdését felszínre vetette, a mely most képezi vizsgálat tárgyát, a mely vizsgálatban megnyugszunk, a felizgatott közvélemény el fog nyugodni, — hanem azokkal kívánunk röviden foglalkozni, a

TÁRCZA.

Irénnek.

A perczet, melyben megismertelek,
 Áldó kezével isten ihleté;
 Örvénylő tenger volt sötét szemed:
 Lelött sirályként hullt lelkem belé.
 E perczben érzem, hogy tied vagyok,
 A szív verése többé nem szabad,
 Te hozzád szárnyal minden pillanat . . .
 Rabod vagyok, örökké hű rabod . . .

Napok repülnek tündér-szárnyakon,
 A régi sejtés ím valóra vált:
 Te vagy — leányka — vezérlő napom,
 Téged követlek hű bolygó gyanánt . . .
 Mosolygó arcod lőn a bibliám,
 Belőle nézem üdvösségemet,
 Amit remél, amért a szív eped
 S a szomjú lélek balzsamul kíván.

Piczinyke méh a röpke gondolat,
 Csábítja, hívja száz remény-virág;
 Mohón kutatja a dús szirmokat
 S virág porából épít palotát.
 Övé a szellő balzsamos lehe
 A dús virány, a fény, az illatár:
 Amit csak szült a hő szerelmi nyár . . .
 Piczinyke méh, megérezte belé! . . .

Merengve nézem én is a jövőt
 Csodálva, látva szines képeket,
 Miket merészen a jövőbe szőtt
 A röpke szárnyat öltött képzelet . . .

Bolyongva járok rózsás téreken,
 S ha lábam olykor szirt fokára hág
 Körültem ott is száz nyíló virág:
 Oh, mert te ott vagy mindenütt velem! . . .

Lábunk előtt az élet árja zúg
 Fekét vesztett ádáz vész gyanánt
 Felénk ordító vad hullámiból
 Ezernyi szörny kél vívni vad csatát . . .
 Keblemre hajtod szép fürtű fejed,
 Arczod kutatja aggódó szemem:
 Vajjon remegsz-e én egyellenem?
 Ajkad susogja: „nem félek veled!“

Létünk feledve bolyongunk tovább
 Lábunk az élet más útjára lép . . .
 Körültünk tündér bűbajos világ
 S ezernyi csábító integet feléd:
 Szemed sugára csak felém ragyog,
 Félő karokkal hön öllelek át,
 Ne halld az élet csábító szavát . . .
 Ajkad susogja: „a tied vagyok!“ . . .

Enyém! . . . Mi édes, éltető remény.
 Álmodok szülöttem! . . . buzgó, hő ima,
 Vezérlő csillag éltem éjelen,
 Gyógyir a multak nagy fájdalomira,
 Ez nem lehet csak ábránd szülte kép,
 A szüzi sejtés édes arczodon,
 A szem beszéde biztos zálogom . . .
 Azt vallja mind: „Örökre a tied . . .“

Boros L.

Ha nem lehet máskép.

„Abony“ eredeti tárczája.

Írta: Máthé Ilona.

A nyaraló ablak-függönyei le vannak bocsátva. A boudoire-ban álmódosra csábító langyos, illatos homályban egy csipkehalmaz hever a pamlag párnái közt. A krém csipkehalmaz ez a halmaza egy pár kikirics színű selyemharisnyában, ez pedig két csinos aranszín szandálban végződik, melyek hanyagon egymásravetve hevernek a himzett selyem vánkosok közt. A drága kövek villanása rávezeti a tekintetet a tökéletesen ápolott kezekre is.

De ezek a szinpadi előkelőséggel mozgó kezek ezuttal nem valami divatos regény diszpeldányát lapozzák, hanem egy piros almát vesznek le az asztalon álló ezüst gyümölcs kosárból, melybe nagy szakértelemmel inyesiklandozó halmozott rakkott a kertész, a kert legsikerültebb fajgyümölcséből.

Magyarán mondva, egy szép asszony lustalkodott a nyári napfényt rozsaszínre szűrő vörös selyem függöny árnyékában, egy szépséges asszony, a kinek nyalánkságát — mint Éva igazi lányához illik — a finom leves körték, piros baraczkok s korán érlelt hamvas csemege szőlők közül csak a közönséges „nyári piros“ ingerelte.

Az aranyos pengéjű gyümölcsök ott hevert érintetlenül a tányérka mellett. A szép asszony — nyilván a stilszerűség kedvéért — az ősi csemegehez beérte az ősi evőeszközzel — minden teketória és hámozás nélkül vágta bele csinos fehér fogait, az alma zamatos gyenge borizú húsába.

melyek a hivatali tisztesség megnyírbálására és meggyanúsítására ezzel az eseménynyel egyidejűleg újból szóbeszéd tárgyává lettek.

Midenek előtt tagadjuk, hogy a magyar tisztviselői kar elhanyagolná a reája bizott feladatok teljesítését, s magánosok szolgálatába állván, ily képen mintegy áruba bocsátaná hivatali függetlenségét, pártatlanságát.

Lehet, sőt valószínű, hogy van tisztviselő akárhány olyan is, a ki hogy nagyszámú családját eltudja tartani, magán foglalkozást is vállal, vagy tevékenysége befolyásolható és működésében önös érdekek vezetnek. De hát kivétel van mindenütt s ezért az egészet elítélni nem lehet, nem szabad.

Különb is nálunk a hivatalnokok maguk czáfolnak rá legjobban arra a meggyanúsításra, mintha busás meg nem engedett mellékjövedelemben dúskálnának, mert mint ismeretes, épen most van folyamatban az állami tisztviselők országos mozgalma, mely családjuk tisztességes megélhetését biztosítsa.

A ki ismeri az állami hivatalnokok helyzetét és tudja azt, hogy nálunk pl. egy pénzügyi tisztviselő vagy egy járásbírósi albiró mennyire igénybe van véve csak a hivatalos teendői elvégzése által, az érte meg csak igazán, hogy mily nagy fokú lelketlenség és igazságtalanság az, ha egy ilyen agyon dolgoztatott tisztviselőt még azal is zaklatnak, hogy látszólagos gyanúok alapján ellene hivatali tisztességét megtámadó gyanúsítások, rossz akaratú becsúszások indíttatnak.

Azért említjük ezt föl, mert az ily fajta cselekményeknek a közönség is hitelt szokott adni; a felettes hatóságok pedig kénytelenek bizalmukat megvonni, nehogy részre hajlással vádoltassanak.

Az alacsony széken egy kis kopasz apró szemű, roppant divatosan öltözött, mondhatnám kinyalt emberfia ült a lábainál, a — megharapott almát szemével kísérte a szép asszony duzzadt, piros ajkán. Sovárgó tekintete föl föl csillant s valahányszor az alma a fogak nyomása alatt lágyan megharsant s az asszony ajkát megnedvesítette, a kis ember önkénytelenül nagyot nyelve simított egyet a bajszán.

Az asszony kétszer megkínálta gyümölcselel — harmadszor türelmetlenül kérdezte.

— De miért nem eszik, ügyvéd úr?

— Hiszen eszem méltóságos asszony, nem látja?

És lázas tűzben égő apró szemei végig simították az asszony hosszan elnyúlt termetét.

Ives szemöldöke össze rándult, lábait bekapta a pongyola alá. Aztán félig bosszús félig gúnyos hangon ennyit mondott az asszony:

— Mi lelte magát ma?

— Ma? . . . — kérdezi az ügyvéd s lassan lecsúszva a székről, féltérden néz fel a délezege szépségre, — az, ami tiz éven át minden nap, minden perczen . . . az, hogy . . . imádom.

— De hát végkép elment az esze, Vertán uram? kérdezte az asszony meglepetve, sértődötten egyenesedett föl fektéből.

A csöpp ember felelet helyett a vállához hajol s a csipkén átlátszó rózsaszínű márványhoz szorítja ajkát.

Az asszony vérgig sértve, magán kívül ugrik fel s nyújtja ki karját, de mielőtt a villanyos gombot érinthetné, az ügyvéd megragadja a kezét s erősen megszorítva, száraz, nyers hangon beszélni kezd.

— Csillapodjék. Nem jól kezdtem, üljünk le ha úgy tetszik. Ügyetlen számár vagyok. Ilyen kis

Ezek bizony sajnálatos dolgok, melyeket csupán a kenyeréért és hivatali tisztességéért nehéz küzdelmet folytató tisztviselők (ide nem értve azokat, a kik ezt meg nem érdemlik) védelmére hozzuk föl.

Meddő küzdelem.

Nagy lelkesedéssel határozta el a közgyűlés, hogy a polgári iskolát még ez év szeptemberében megnyitja, ígéretet is kaptunk felülről, hogy ügyünket gyorsan fogják elintézni s a legjobb akaratban fogják részesíteni. Azóta két hét mult el és nem csináltunk semmit, várjuk a sült galambot a szánkba.

Van a közgyűlésnek egy határozata 1898. június havából, melyben kimondotta a polgári iskola felállítását, kimondotta az anyagi hozzájárulást, azt a törvényhatóság le is tárgyalta, de nem tudunk fölele semmit. Ha már most az jóvá van hagyva, akkor készen vagyunk mindennel, akár ma hozzáfoghatunk a szervezéshez. Hát azt a törvényhatósági határozatot kellene felkutatni, aztán meg személyes információt kellene szerezni a miniszteriumban ügyünk állásáról, de azért felkellene menni Budapestre, hogy a mint ott alakulnak a viszonyok s haladnak előre, itthon — párhuzamosan — a szerint kellene intézkednünk a felszereléssel.

Csak hogy erre azt mondja a mi böles, fontoskodó előljáróságunk, hogy „költéség.”

Hát lehet koczkaztatni ilyen nagy horderejű dolgot egy-két pesti út költsége miatt, hát lehet a közgyűlés határozatát meddővé tenni, egy város lakosságának nagy érdekét úgy semmibe venni, 10 frt utiköltség megspórolása szempontjából?

Hatvan helybeli gyermek szülői szorongva várják óráról-órára az iskola megnyitásáról jövő híreket, hogy ahhoz alkalmazkodhassanak, a a vidéki tanítási költségeket megtakaríthassák. És az előljáróság, a polgári iskola alapból 10 frtnak megspórolásával akarja a haladás kerekét megkötni.

szemekkel nagy szemtelenség úgy nézni egy ilyen nagy asszonyra. Tiz éve, hogy tudom ezt, s ma mégis egy percze elfeledtem. Jóvá teszem. Hallgasson meg, ön csupa ész! Ne féljen, nem érzelmesen, — értelmesen fogok beszélni . . . a hogy magához illik és nekem tanácsos. A mi történt sajnálom . . . bódulat volt, bocsásson meg feledje el Vera.

— Istenem, én örültem meg, vagy ez az ember? Miféle hangon beszél és hogy bánik ez ma velem? Tegnap, sőt még egy félóra előtt még „méltóságos asszony voltam,” a kinek újjahagyét is alig meri érinteni alázatos csókja, — s most egyszerre szemtelenül a vállamra hajlik és úgy beszél hozzám mintha tegezne.

— Elhamarkodtam. Mondtam már, hogy számár vagyok, — szólt az ügyvéd olyan töredelmes hangon, a melyben több volt a gúny, mint az őszinteség. — Mert lássa méltóságos asszony mindennek eljön a maga órája egyszer; csak kellőleg előkészíteni és várni tudjunk. Én tudtam várni . . . tiz évig . . . tiz hosszú kínos eszten-deig. Ezer álmatlan éjszakán gondoltam, építgettem ki a bevezetést, — nem úgy amilyen volt, egészen másképp s lám egy ostoba meg gondolatlanság elsöpörte egy pillanat alatt ezt a gályarab munkát, még várnom kellett volna . . . csak egy fél napocska. De hát Istenem . . . a szív . . . az a szegény hű . . .

— Vertán!

— Hó . . . megint . . . igaz van, én az én külsőmmel, én a Vertán Simi! az a kicsi kopasz örmény prókátor — és maga az a nagy, szép, tökéletes és igazi méltóságos asszony, büszke párja Székely Dénes cs. és kir. kamarás úr ő méltóságának.

— Megálljon! . . . mi történt? Valaminek

Közgazdaság.

A petróleum kártell.

Csak az idén oszlott fel a petróleum kartell, káros hatása azonban már is érezhető. Mint a „Hitel” írja e jelenség a hivatalos köröket is komolyan foglalkoztatja. A kereskedelmi értékek állandó bizottsága Ausztriában, szakjelentésében behatóan foglalkozik is azokkal a súlyos következményekkel, melyeket a petróleum kartell feloszlása maga után fog vonni. Első sorban is a kisebb és gyengébb gyárak egytől egyig mind tönkre mennek abban az ádáz küzdelemben, melyet a finomítók egymással folytatni fognak, mi által nem csak az adózó vállalatok pusztulnak el, hanem azok az ipari vállalatok is, melyek a benzin motorokra rendezkedtek be, olyaténképen, hogy nem kapják többé a rendkívül olcsó motor benzint. Ugyanis a kontingentált finomítók annak idején kötelezettséget vállaltak az iránt, hogy a kontingentálási megállapodás idejére, adómentes motor benzint 16 koronáért szállítanak Oderbergen átvéve, a motor tulajdonosoknak.

Miután pedig a finomítók ezt a benzin fajtát 23—28 koronán adhatják el könnyen a kivitelre, megszüntetik a kedvezményes benzin eladást, a miért a kisebb vállalatok, melyek benzin motor üzemre vannak berendezve, súlyos és válságos helyzetbe jutnak, úgy hogy a nagyobb vállalatokkal többé nem versenyezhetnek. A kartell megállapodások megszüntetése a kivitelre is felette kedvezőtlen hatással van, mivel egyes finomítók, melyek a kartell alatt minden haszon nélkül dolgoztak a kivitelre, csak hogy foglalkoztassák gyárukat, most inkább a belföldi fogyasztásra dolgoztatnak, miáltal kétségtelen, hogy a kivitel jelentékenyen esökkenni fog.

Ennyit mond a hivatalos jelentés, melytől most várják, hogy mérvadó osztrák helyen készíteni fogják a petróleum kartell megújítását, pláne miután a magyar gyárak túlnyomó többsége nem idegenkedik a kartell megújításától. Mint hírlik a kartell a nyári szünet után újból megalakul. *)

*) Kár lesz. Szerk.

B. Zs.

történni kellett tegnap óta, a mi magának ezt az arcátlan bátorságot adja. Szóljon, én sülyedtem-e valami módon, vagy maga emelkedett.

— Nem bennünk a hiba méltóságos asszony . . .

— Fog-e már beszélni? . . . vagy Dénest hívjam? csattant fel az asszony leirhatatlan göggel.

— Ne olyan büszkén, és ne olyan hangon méltóságos asszonyom! Hát Dénes semmit se szólt? Szegény Dénes, de miért is fárasztaná ide, ő úgy is tud mindent, annak a gyöngéd léleknek csak kínt okozna, ha végig kellene hallgatnia, a mit — sajnos — kötelességem magának elmondani.

Az asszonynak imponált az ügyvéd kiszámított nyugalma. Pedig minden vére zsibongott a felháborodástól. A szavakat vissza nyelte, vissza még a lélekzetét is, csak a nagy szürke szeméi szórtak villámokat és körmeit nyomta mélyen össze szorított tenyerébe.

Az ügyvéd rövid szünet mulva édeskészen folytatta.

— Szegény szép asszony . . . szegény kis finom boldogtalan gyémántos ujjacska . . . szegény selyemharisnyás, bársony hintópárnához szokott kis lábak.

Az asszony felugrott.

— Elég! most már mindent értek. Tönkre jutottunk . . . De azért nincs joga így beszélni velem senkinek . . . magának meg legkevésbé.

— Hát annyira megvet, hogy még a részvétem is sérti. Miért? azért mert tiz éven át imádom némán, szeretem titkon, és szolgálom magát mint urát egy hű kutya, anélkül hogy valaha csak egy elismerő szót, vagy tekintetet vetett volna reám. Tiz éve ismerem helyzetüket s nézem hogy

MI UJSÁG?

— **Uj szobor.** Julius hó 28-án a délutáni isteni tisztelet alatt avatta föl ünnepélyesen ft. Lé v a y Mihály esp. plebános azt a művészi kivitelű „Mária Isten Anyja“ nevezetű szobrot, melyet özv. Csicsmá ny Jánosné kegyeletes szándékból a róm. kath. templomnak ajándékozott. Avatás után ft. Lé v a y esperes hatásos beszédben méltatta az adakozó vallásos nő erényét, tüzetesen fejtegette a szt. képek és szobrokat megillető tiszteletet, ugyszintén világosan megmagyarázta a régi szobor eltávolításának, illetve újjal lőrtént feleserelésének szükségét. — Ennek ideje bizony már elérkezett, mert tény az, hogy kath. templomokban néhol oly izléstelen képek és szobrok foglalnak helyet, amelyek a széperzeknek s ezzel karöltve járó finomult vallási érzületnek nemhogy fejlesztői, sőt inkább megrontói gyanánt szerepelnek. Éppen ilyen izlés nélküli szobor volt, a régi Mária szobor is, melynek eltávolításáért s egy új, áhitatra hívó szoborral való felesereléséért ft. Lé v a y esperest a kath. egyházközség részéről feltétlen elismerés illeli meg. Az adakozó nemes szívé nő, aki mintegy 500 koronát ajánlott fel a szobor beszerzésére, lelje jutalmát abban az öntudatban, hogy áldozatkészségével jelenben és jövőben, Istennek és embernek egyaránt tetsző dolgot művelt.

— **Halálozás.** Csajka Lajos törteli esperes-plebános, néhány napi gyengélkedés után, életének 56-ik évében mult hó 30-án éjjel után 1 órakor agyszélhűdés következtében az Urban elhunyt. A gyászhir városunkban is sokakat meglepett, mert csak mintegy pár hete annak, hogy a kath. hitközség párbérmegváltási népgyűlésén — láthatólag teljes egészséges külsővel — elnökölt. A korporális külsejű pap valószínűleg meghült s e baja komplikálódott, mely végzetes agyszélhűdés fokozódva kioitá nemes életét. Harminez évig (ebből 8 évig Törtelen) munkálkodott az Úr szőlőjében, körülvéve a nép őszinte szeretetétől. — Temetése mult hó 31-én délelőtt 10 órakor paptársai, bánatos hozzátartozói és szerető hivei részvételével ment végbe. A beszentelést a nagykőrösi esperes végezte, míg hatásteljes gyászbeszédet ft. Lé v a y esperes, abonyi plebános tartott szeretett kartársa felett. — Ott nyugszik a jó pap most négyszeres koporsóban a törteli temető egyszerű sirjában elhantolva bizonytalan időnkig, míg kedves övéi el nem szállítatják a vácsi családi sirboltba. Szelid, jó pap volt. Az örök világosság fényeskedjék neki.

sülyednek el a hinárba menthetetlenül. Eleinte még segíthettünk volna, azt is megmondtam hogyan. Eladni mindent aztán félrehúzódní egy kis zugba, élni szegényesen, aztán garast garasra rakni, lemondani mindenről, tíz évig legalább. Maga nevetett ki legjobban s igaza volt. Viruló szépségével, életének legvirulóbb tíz esztendejét homályban morzsolni le, egy ilyen teremtésnek, kit meg illet mind az a fény, mely egy király-asszonyt körül vesz, gondolatnak is nevetséges. Ideig óráig hát ügyvédi fufanggal, itt el háritottam, amott elhalasztottam, a kitöréssel fenyegető veszedelmet. Tudtam hogy befog következni, de azért mindig biztattam bátorítottam magukat, hogy majd így lesz, majd úgy lesz, a legrosszabb esetben itt vagyok én, ne féljenek. A legrosszabb eset itt van, és én is itt vagyok. Hát tartsa el az egyetlen kezét, mely segítségre kész, ha . . .

— Óh én vak! én bolond! Milyen szívesen hallgattam a hazudozásait, míg ő látta a közelgő veszedelmet, talán hozzá is járult kitanult raffineriájával, s most szemtelen bizalmasodással színeltszánalommal adja tudtul, hogy el vagyunk veszve, hogy nincs menekvés.

— Vera! . . .

— Ki az a Vera? ! Azt gondolja, mert koldús lettem, eltűröm hogy megalázzon? Menjen innen rögtön. Ez a ház még ma az enyém, én parancsolok benne! vagy már ehhez sincs jogom?

— Kétség kívül szép asszony, joga van. De nekem is jogom van kijelenteni hogy ez a ház már az enyém, az enyém még a városi remek palota is, meg valamennyi pusztája összes felszereléseivel. Enyém a fogata, a háts lova, a gyémántjai — mindene.

(Folyt. köv.)

— **Cselédek segélypénztára.** A gazdasági külső cselédek után, és pedig minden egyes cseléd után a folyó évre kivetett 1 korona 20 fillért most fizettetik be a gazdákkal. Egy fölmerült eset alkalmából némi felvilágosítással kell szolgálunk. — Ezt az 1 korona 20 fillért a cseléd bérébe betudni, vagy annak megtérítésére a cselédet kötelezni tilos, a mely gazda ez ellen a tilalom ellen véteni mer és ezt az 1 korona 20 fillért a cseléd által bármi úton-módon megfizeteti, 15 napig terjedhető elzárással és 200 korona pénzbüntetéssel lesz sújtva.

— **Értesítés.** Kiszely Ede méhészeti vándor tanár, a járási főszolgabírói hivatalnál bejelentette, hogy f. évi augusztus 8-án Abonyban, méhészeti előadás tartás tárgyában megjelenik.

— **A transversalis műút iránya.** A tavasszal egy bizottság járt városunkban, mely bizottság a második állami transversalis műút irányát volt hivatva kijelölni. A kereskedelmi minster most már véglegesen döntött a műút irányára nézve: e döntés szerint a műút Kecskeméttől — Nagy-Körös, Czegléd s Abonyon át Szolnok felé irányul.

— **De tán mégis.** Lapunk zártakor vetlük azt a jó hirt, hogy a vármegyei alispán értesítette járási főszolgabíránkat, hogy a f. évi július hó 23-án tartott képviselő testületi közgyűlés 50 számú határozatát a megyei közig. bizottság jóváhagyta és utasítja a községi iskola székét, hogy a polg. iskola költségvetését haladéktalanul készítse el, a dologi szükségleteket és a tanerők számát állapítsa meg s gondoskodjék az iskola elhelyezéséről. Utasítja továbbá az iskolaszékét, hogy határozatait tegye át sürgősen a képviselőtestülethez, mely azt szabályszerűen tárgyalja le s a törvhatósági bizottsághoz jóváhagyás végett terjessze be. Tehát felülről is, alulról is (a község) sürgetik, mozgatták, nógatták a dolgot, most már csak ugyan hatóságunkon múlik, ha még így se juthatunk célhoz.

— **Népmozgalmi adatok.** A lefolyt július hóban Abonyban a születési esetek száma 48, született 26 fiú, 22 leány, 35 rkath. 10 ev. ref. és 3 izr. vallású. Mult év ugyanezen havában ugyan ennyi volt a születések száma. Mult hóban kötött 2 házasság, egy ev. ref. völegény ugyan olyan vallású menyasszonnyal, egy rkath. völegény ugyan olyan vallású menyasszonnyal. Mult év július havában 4 házasság kötött. Mult hóban elhalt 33 egyén, 14 fi, 19 nő nemű. 29 rkath., 3 ev. ref. és 1 izr. vallású. Mult év július havában 35 egyén halt el. A mult hóban elhalt: tüdő gümőkórban 8, bélhurutban 8, gyermekaszályban 4, aggkori elgyöngülésben 3, veleszületett gyöngeségben 2, tüdőlobban 2, arcz rákban 1, gyomor rákban 1, méh rákban 1, göresökben 2, sziv billentyű elégtelenség folytán 1. Elhalt felnöttek: Fóris Antal 82 éves, Gáspár János 35 éves, Sztrunga Mária 40 éves, özv. Molnár Ferenczné Szabó Anna 76 éves, Halasi Istvánné Retkes Julianna 52 éves, Balog Károlyné Batta Róza 30 éves, Steinfeld Bernát 74 éves Markovics Istvánné Cseh Mária 60 éves, özv. Krupincza Pálné Csizmás Erzsébet 85 éves, özv. Balgóczki Lászlóné Király Verona 55 éves, Szép János 69 éves, Zelei Pál 71 éves, Kelemen Károlyné Gálfi Rozália 31 éves.

— **Az új faiskola kertről.** A közgyűlés ide vonatkozó határozata folytán a mult héten mérte ki az előjáróság az új faiskola kert helyét a jegyzői földből, a szolnoki ut mentén, a temető folytatásában. Itt is elfogta előjáróságunkat a fatális spórolási mánia, mert a 4 holdat 1100 négyszög ölével mérte ki, mert hát úgy osztották azt ki anno 1854.

— **Jótekonycélú műkedvelői előadás.** Az abonyi iparos ifjuság önképző egyletének műkedvelő csoportja, egy jótekonycélú szini előadás megtartásán fáradozik. Szinre kerül 1901. augusztus 11-én, vasárnap, Abonyi Lajos koszorús írónk által irt s a Back-korszakból oly élethűen meritett „Ambrúzs bácsi“ című 3 felvonásos népszinmű, dalokkal s tánczokkal, melynek előadása remélhetőleg úgy érkelesileg mint anyagilag szép sikerűnek ígérkezik, mivel az ifjuság a rendezőkkel együtt odatörekszik, hogy az ezen évben egyedüli műkedvelői előadását correct betanulással élvezetessé tegyék, a község pedig a kettős nemes czélt: Abonyi Lajos-szobor alapja és az ifjusági önképző egylet vagyonának szaporítását látva jótekonycélul kitűzve, előre láthatólag látogatottá teszi előadásukat, hogy anyagilag méltóan hozzájáruljon az ifjuság nemes czélért lelkesülő

műkedvelőinek fáradozásaihoz, kik heteket áldoznak fel egy szindarab betanulásához, hogy a jótekonyságnak minél szebben áldozhassanak.

— **Sivó kapitány bravourja.** Sivó Miklós helybeli nagybirtokos fia, Sivó Gyula honvéd huszár százados, Szamosujvárt gyakorlatozás közben átvezényelt a Szamoson mintegy 20. huszárból álló szakaszt, miközben három huszár a lóról a vízbe esett és életük veszedelemben forgott, kapitányuk minden gondolkodás nélkül a vízbe ugrott s egymásután mentette ki az elmerülőfélben levő, vergődő huszárjait. Alig hogy szárazra tette őket, egy negyedik huszárja ismét a vízbe esett, azonban ezt is minden baj nélkül mentette ki a halál torkából. Hát ilyen hőstettek csak magyar katona képes s míg ilyen dolgokat látunk, addig nem féljük a hazát.

— **Vörös kakas.** Sztahó Lajos bérbázaí falára, valami jóakarója felírta czeruzával, hogy „vigyázzanak, mert mind a két ház hamarosan le fog égni.“ Szegény Sztahó bátyánk most nagy ijedelemben van. Mi azt hisszük, hogy más valami fufang van a dologban, annyival is inkább, mert az egyik háznak összes ajtaí, míg a háziasszony a kertben kis gyermekével sétált, ugyanakkor, midőn a fenyegetés a ház falára került, valaki bezárta s a kulcsokat elvitte magával, egyszóval a lakókat kizárta jogos bérletükből.

— **Szerencsétlenség.** Medveczki István 75 éves csősz egy kiásott homokbánya tetejének a szélére lépett, mely alatta leszakadt, ő pedig a mélységbe zuhant, minek következtében lábszára ketté tört.

— **Napszúrás.** Drucker Henrik nagybérlő postára járó küldönce csütörtökön délelőtt egy fiatal lovon poroszkált be a postára, a Schwarcz bolt előtt egyszer csak elkezdett a ló szédelegni s pár pillanat múlva össze rogyott és kiadta páráját. Az állatorvos napszúrást konstataált.

— **Katona dolog.** Tibold Mihály egy éves honvédönkéntest, Tibold József czeglédi iparos fiát, miután előzőleg Debrecenben a katonai tiszteletet megadták a szerencsétlenül elhunyt ifjú katonának, július 22-én d. u. helyezték otthon örök nyugalomra. Temetésén a huszárszázad otthon levő tisztjei, élén lovag Henriquez alezredessel, nemkülönbön egy altiszti csapat is részt vett. A gyászos véget ért ifju szüleinek minden reményét sirba vitte. Halálát a különböző fővárosi lapok különböző módon jelezték, — de egyiksem helyesen. A végzetes szerencsétlenség úgy történt, hogy Bányai nevű örvezető, a mint rendes gyakorlat közben egy árkot átakart ugrani, elesett, miközben a puska agyra támaszkodva felakart állani. Az utána jövő sorban volt Tibold M. önkéntes s ugrásában hihetőleg a portól nem látva, egyenest az elesett örvezető szuronyába ugrott, amely épen szívét szúrta át. Rögtön meghalt. Nem csatában hullt el, de mégis a csatatéren, katonai hivatása közben érte utol végzete! Bizony szomorú vég!

— **Amerikai párbaj.** Czegléden Szunyog Antal 22 éves joghallgató, aki rövid idő előtt az egyetemen sikerrel tette le a vizsgát, e hó 15-én délután revolverrel jobb halántékon lőtte magát, azonnal meghalt. A nagy reményekre jogosító vigkedélyű fiatal ember valószínűleg amerikai párbajnak esett áldozatul. Egy levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy ne fürkésszék tettének okát, fiatal könnyelműség volt az egész, de amelynek meg kell történnie. Találtak nála egy névtelen levelet is, melyben a levél írója figyelmezteti, hogy „az idő közeleg, kötelezettségének tegyen eleget.“ Az öngyilkos fiú szerencsétlen édes anyja, özvegy Szunyogh Sándorné iránt általános a részvét.

— **A fürdés áldozatai.** Említettük lapunk mult számában, hogy Beder László szolnoki postai kézbesítő e hó 19-én este fürdés közben a Tiszába fulladt. A következő napon árván maradt gyermekei közül hárman a Zagyvára mentek fürdeni s fürdés közben a csekély vízben az egyik halálát lelte. A hét éves Dezső azon szókkal, hogy ő is apa után megy, elbukott a vízben. Testvérei keresésére indultak de nem találták, míg siránkozásukra többen fogtak a kereséshez, és a kis fiúcskát meg is találták a víz alatt. Másnap kifogták az apa holttestét is az újváros alatt, a tutajok alul.

— **Az „Irsay“ féle mentőszelencze.** Feltalálója irsai Irsay György cs. és kir. főhadnagy a II. Vilmos német császár nevét viselő 7. sz. huszár ezredben. A találmány lehetővé teszi, hogy tengeri utazásoknál egyáltalában vízen egy olyan mentőkészüléket hordhatunk ma-

gunknál, mely esekély súlyánál és térfogatánál fogva, zsebben is elér és a mely veszély esetén önmagától működve a legnagyobb zürzavarban is megmenti viselőjét a vízbe fulástól. A most használatban levő mentőövek nagy hátránya, hogy nincsenek kéznél, már pedig a vész pillanatában nem kereshetünk valamit, ha lélekjelenlétünk és higgadságunkat elvesztettük. — Statisztikai adatok mutatják, hogy hajó katasztrófáknál csak 10% a az utasoknak használta a mentőövet dacára annak, hogy mindenki részére volt egy deponálva; tény az is, még pedig a „Gneisenau” süllyedése-nél történt: emberek a végveszélyből vízbeugrás által akartak szabadulni, de vagy időt nem találtak vagy elfelejtettek mentőövet kötni és odavesztek. Az efféle jelenetek ismétlődtek a szerencsétlenül járt „Bourgogne” fedélzetén és San Franciskóban, hol a panik annyira elragadta a tömeget sőt a személyzetet is, hogy a kipróbált tengerészek késsel öldösték le az előttük tódulókat, hogy mennél előbb jussanak a mentőesernyőkhöz. A veszély érzetében minden gondolat a menekülés, életfentartás szándékában koncentrálódik, de az az adomány, hogy válságos helyzetben a legcélszerűbb kivitelhez fogjunk, — nagyon kevés embernek van megadva, az ember állattá fajul és erőt vesz rajta az ösztön. Irsay főhadnagy mentő készüléke egy közepes szivartárcza nagyságával és formájával bír, 130 gramm súlyu mangaliumpléh szelence, egy Calcium carbidhoz hasonló (a pontos összetétel a feltaláló titka) kémiai vegyülettel — melynek tulajdonsága, hogy ha vízzel érintkezik, rögtön gázzá válik — megtöltve. A szelence egyik lapos oldalán van egy összehajtogatott, gummi által vont erős selyemtömlő, odaerősítve egy, a szelence belsejébe vezet csőhöz. A szelence felső, keskeny oldalán van a szelep, mely a vizet a carbidhoz engedi és ha gáz fejlődött az apparátust légmentesen ismét elzárja. Ha a készüléket vízbe dobjuk, a betóduló víz gázzá változtatja 8 mp. alatt a Carbidot, mely akkorára felfújja a tömlőt, hogy 8 klgr. holt súlyt lehet vele a víz felett tartani. Használatnál lehet a készüléket kézben is tartani; de jobb egy keskeny szíjjal a csipő felett megerősíteni. Egy embert Irsay mentőszelencéjével három napig lehet víz felett tartani. Sok próbát kiállott, ez a találmány a külföldön és Budapesten és Debreczenben is, de a gyors elterjedése megakad a rekláma drágaságán. Kár pedig érte.

— **Mesteri czim.** Iparosainkat, kik annyit panaszkodnak a kontárok és az iparhoz nem értők beavatkozása miatt, bizonyára érdekelni fogja az, hogy az ipar szervezetére hozott német törvény milyen föltételeket szab a mesteri czim viselésére nézve. A törvény szerint, melynek idevágó rendelkezései október hó elsején lépnek életbe, a mesteri czimet csak azok viselhetik, kiknek mesterinasokat tartani joguk van s a kik a mesteri vizsgálatot kiállították. Megkivánják tehát, hogy az erkölcsi kvalifikációt, valamint a szakbeli jártasságot. A vizsgálatra csak olyanokat bocsátanak, a kik legalább három évig mint segédek működtek. A vizsgáló bizottságok tagjait három évre a kézműves-kamarák javaslatára a közigazgatási hatóság nevezi ki. Az első mestervizsgálatokat még ez évben meg fogják tartani.

Helyi viccz.

- Hová mèn ke sógor?
- A Rusztlíhoz, — fölvaltani ezt a tizeseset.
- Nem vált az ingyen.
- Majd meg iszok egy üveg sértét.

HIRDETÉSEK.

Törköly, szilvórium, rum és finom likőröket

bárki hideg úton minden készülék nélkül előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A.

Budapest

VII. Dohány utca 5 sz.

Sörmérő készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden bor betegség elleni szerek.

Első és legrégibb üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

Pintér Testvérek utóda WUSZTL ALAJOS

fűszer, csemege, vas és konyha berendezési cikkek kereskedése
ABONY.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű fűszer- és csemege árukban.

Nagy választék különféle konyha berendezési cikkek és épületvasalásokban.

Vadászati cikkek, kerékpár és varrógép alkatrészek gyári árbán.

Mezőgazdasági gépek és felszerelések.

Olajok és zsiradékok a legjobb minőségben.

Saját örlésű olaj festékek különféle színekben.

Naponta jégbe hűtött friss kőbányai sör.

Villányi és rizling borok palaczkokban.

Kényelmesen berendezett bodega helyiség a t. fogyasztó közönség részére.

Naponta este 10 óráig nyitva.

Olesó árak!

Pontos kiszolgálás!

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadási árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzcséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelencék, olajhoz és sűrű tovttezsirhoz, géphajtószijak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák azzal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummi anyagok, szelepek, vizmutatók, feszmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradékok, gabonaszákok „Elsősegély”-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

23—

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest
Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-eséplők, tisztító-rosták, aratógépek, szétragyújtók, berontók.
2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, konkolyozók, kaszázó- és

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, daráló, örlő-malmok, egyetemes aszál-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzék kivevő matra ingyen és bérmentve küldetnek

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

